

Reformationes – Reformtörekvések a vallástörténetben

Az ELTE BTK Vallástudományi Központja 2018. május 22-én tudományos konferenciát szervezett „Reformationes – Reformtörekvések a vallástörténetben” címmel. A Kar vallástudományi konferenciáinak sorozatában az első az Egyetem és a Kar alapítása 375. évfordulójának évében, 2010. november 9-én ment végbe „A liturgikus gondolkodás alakzatai Pázmány Péter korában – Ritualia I.” címmel, majd a második a 2011. szeptember 22–23-án megrendezett, *Conversio* című konferencia volt, amelynek előadásait (néhány kivétellel az összes előadást) a „ATION könyvek” első kötete tartalmazza. A *Convivium* – Ritualia II. mint a harmadik konferencia a szervező szándéka szerint olyan témacsoportot dolgozott föl, amelynek erős rituálisztikai vonatkozásai vannak: a szakrális étkezés (lakoma), az étel (étkezés) szentsége, az étkezési tabuk, előírások, a böjt – a világ nagy vallási kultúráiban. A sorozat 4. konferenciáját 2013-ban (nov. 19–20-án) *Religio(nes)* címmel tartottuk, és a vallások közötti kapcsolatok kérdéskörét járta körül. Az ötödik konferenciára 2016. október 14–15-én került sor *Purum et immundum* címmel a vallási tisztaság és tisztátalanság témaköréből. A jelen kötet a Vallástudományi Központ által 2018. május 22-én megrendezett 6. konferencia előadásai alapján megírt válogatott tanulmányokat tartalmazza. A *Reformationes* címet viselő konferencia a világ vallásainak reformjait és reformtörekvéseit dolgozta fel (természetesen a teljesség igény nélkül).

A kötet nem jöhetett volna létre az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a pályázatokat kezelő Emberi Erőforrás Támogatáskezelő anyagi forrásai nélkül. A pályázat kari szervezéséért hálás vagyok az ELTE BTK Dékáni Titkársága, majd Dékáni Hivatala korábbi vezetőjének (2003–2017), a Trefort-kert Alapítvány éveken át áldozatosan tevékenykedő titkárának, barátomnak s hajdani latin–görög szakos tanítványomnak, Kóczán András Imrének.

Déri Balázs egyetemi tanár, az ELTE BTK Vallástudományi Központjának igazgatója

Reformationes – Reformtörekvések a vallástörténetben
vallástudományi konferencia programja

2018. május 22., ELTE BTK, Trefort-kerti campus
(1088 Bp. Múzeum krt. 4/B, 217-es terem)

DÉRI BALÁZS: Megnyitó

IRSAY-NAGY BALÁZS: Az alvilág létének tagadása. Ehnaton amarnai királysírja

ESZTÁRI RÉKA MÁRIA: Írott és „íratlan” szabályok: Paradigmaváltás a mezopotámiai ómen-értelmezésben

VÉR ÁDÁM: Szín-ahhé-eríba vallásreformja és az assuri *akītu*-templom újjáépítése

RUZSA FERENC: Ortodoxia, reform és identitás. Az ősi ind vallások viszonyai

PAJOR SÁNDOR: Egy részlet a *Njája-szútra*-ból egy tantrikus újítás ellen, avagy a legkorábbi ind istenérv alternatív olvasata

PAP MELINDA: A Liang-dinasztia Wu császáranak buddhista reformjai

BIRTALAN ÁGNES: Buddhista megtérés a XVII. századi ojrátok között

FÖLDEVÁRY MIKLÓS ISTVÁN: A gallikanizmus mítosza, avagy volt-e Karoling liturgia-reform?

BUZÁSI GÁBOR: Iulianus császár és az antikvitás életre keltése

GERÉBY GYÖRGY: A korai kereszténység és kettős környezete: zsidóság és hellénizmus

BALÁZS GÁBOR: Szexuális attitűdök és a nemi szerepek változásának reformja a neológ zsidóságban

ZSOM DÓRA: Egy elvetélt reformkísérlet: szúfi mintát követő zsidó közösségek Egyiptomban

TÜSKE LÁSZLÓ: Kontextus és történet – reform az intézményes iszlám keretei között: az al-Azhar deklarációi a tízes évek első felében

SZOMBATHY ZOLTÁN: A vallási hagyomány újraértelmezése egy celebeszi muszlim közösségben